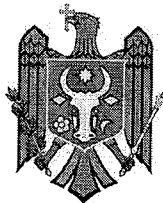

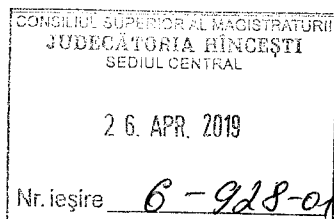
Judecătoria Hîncești

mun: Hîncești str. Chișinăului
nr.7
MD 3401
Tel/fax 269-2-29-76
E-mail. Jhn@justie.md

Суд Хынчешть

Г. Хынчешть Улица
Кишиневская № 7 MD 3401
Тел / факс 269-2-29-76
E-mail. Jhn@justie.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușeanu

Prin prezenta, Judecătoria Hîncești vă expediază pentru examinare conform competenței, sesizarea formulată de Brînză Sergiu (reprezentantul lui Țenu Dionisie), privind excepția de neconstituționalitate a sintagmei „6 luni din momentul apariției” conținute în prevederilor art.475 alin.(1) Cod contravențional.

Anexe:

- 1) Cererea și sesizarea privind excepția de neconstituționalitate parvenită prin intermediul secției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești la 19.03.2019 – în original (21 file);
- 2) Copia încheierii Judecătoriei Hîncești din 26.04.2019 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate certificată pentru conformitate cu originalul (3 file);
- 3) copia cererii de chemare în judecată și extras din procesul verbal al ședinței de judecată cusute și numerotate, certificate pentru conformitate cu originalul (10 file).

Încheiere cu actele depuse, conține un numar de 35 file (inclusiv prezenta scrisoare de remitere). În caz de necesitate, la solicitare în adresa dvs vor fi remise și alte materiale din cadrul cauzei contravenționale (dosar nr.5rh-2/18).

Cu înalte considerațiuni,

Judecătoria Hîncești
Hîncești

Macar Mihail

Ex. asistent judiciar Stratu Ion
Tel.2-29-76

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
A REPUBLICII MOLDOVA
Intrare Nr. 919
"07" 05 2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

*str. Alexandru Lăpușneanu nr.28,
Chișinău, MD 2004,
Republica Moldova*

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție

I - AUTORUL SESIZĂRII

1. Nume/Denumire: **ȚENU**

2. Prenume **DIONISIE**

3. Funcția: **Administrator S.C. "GRIBEX TRANS" S.R.L., Vaslui, România**

4. Adresa: **str. Chișinăului 32, or. Sîngera, mun. Chișinău, MD-2091**

5. Tel./fax: **068473960**

6. Numele și prenumele reprezentantului: **Brînză Sergiu**

7. Ocupația reprezentantului: **Avocat**

8. Adresa reprezentantului: **str. Socoleni 23, ap. 16, Chișinău, MD-2020**

9. Tel. **079522290**

10. Fax:.....

II - OBIECTUL SESIZĂRII

12.

*Prezenta sesizare are ca obiect de examinare exercitarea controlului constitutionalității sintagmei “**6 luni din momentul apariției**” conținute în art: 475 alin. (1) Codul contravențional, ce prevede:*

*“ (1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult **6 luni din momentul apariției** unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).”*

III - CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

13.

La data de 01.12.2015, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.445/2015 a agentului constatator din cadrul BV Leușeni, Țenu Dionisie a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 287 alin.(10) Codul contravențional, în legătură cu ce a i-a fost aplicată amenda contravențională în mărime de 150 u.c., ceea ce constituie suma de 3000 lei. În temeiul prevederilor art.431alin.(4/1) Codul contravențional și art. 106 alin.(2) Cod penal 29 perechi de încălțăminte în asortiment au fost supuse confiscării speciale, iar în temeiul art.431 alin.(4/2) Codul contravențional, s-a dispus încasarea contravalorii mijlocului de transport de model „Mercedes Benz 515 CDI” în mărime de 326094,72 lei înmatriculat în Portugalia.

La data de 23.12.2016 în Judecătoria Hâncești a parvenit contestația contravenientului Țenu Dionisie în propria cauză, declarată împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare contravențională din 01.12.2015 aplicată în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 445/2015 întocmit de către agentul constatator al BV Leușeni -Gancear Oleg, cu privire la comiterea contravenției prevăzute de art. 287 alin.(10) Codul contravențional.

În contestația depusă, contestatarul invocă că i se incriminează faptul că la data de 26.10.2015, în jurul orelor 15:42, la intrarea în RM, prin postul vamal Leușeni s-a prezentat la volanul cap-tractorului cu n/î VS50GRB, care tracta semiremorca cu n/î VS55GRB. Sosind la pista de control, a declarat că transportă un excavator și un autovehicul înmatriculat în Portugalia, astfel că a depus declarația vamală de tranzit 4503T43050 pentru excavatorul pe care acesta îl transporta și pentru autovehiculul de model Mercedes Benz 515 CDI, înmatriculat în Portugalia cu n/î 93FJ54, acestea fiind admise temporar pe teritoriul RM.

Indică contestatarul că în rezultatul controlului fizic, sub bancheta din față a pasagerului și în bancheta din spate a cabinei a autovehiculului Mercedes Benz 515 CDI au fost depistate nedeclarate organului vamal 29 perechi de încălțăminte în asortiment valoarea cărora constituie 9000 lei. Bunurile

nedeclarate despre care Țenu Dionisie nu cunoștea că se află în locul în care au fost depistate de organul vamal au fost ridicate ca corp delict și anume 9 perechi de bocanci cu blană și 20 perechi de pârle proprietarul cărora este indicat ca fiind Țenu Dionisie și autovehicul de model Mercedes- Benz 515 CDI înmatriculat în Portugalia, proprietarul căruia este indicat Tabac Ion.

Astfel, menționează contestatarul că bunurile ce au stat la baza constatării contravenției respective nu puteau aparține lui Țenu Dionisie dat fiind faptul că acestea se aflau sub bancheta din față a pasagerului și în bancheta din spate a cabinei autovehiculului Mercedes- Benz 515 CDI, proprietarul căruia este Tabac Ion și nu Țenu Dionisie, circumstanță care rezultă și din faptul că proprietarul automobilului este Tabac Ion. La 29.10.2015 Țenu Dionisie fiind audiat pe marginea acestui caz, în detaliu a relatat despre circumstanțele producerii cazului respectiv.

Arată contestatarul la prevederile art.431 Cod contravențional, menționând totodată că reieșind din norma dată reiese că autovehiculul reținut în condițiile prevăzute de art.439 CC nu au fost respectate, norma respectivă prevede expres procedura reținerii și aducerii vehiculului la parcare specială a organului de constatare. A relevat că, nu a avut intenția de a comite o contravenție, dar că a și declarat ceea ce avea de declarat organului vamal, problema comiterii acestei contravenții de către acesta s-ar putea pune doar dacă bunurile nedeclarate s-ar fi aflat în cap tractorul pe care-l conducea și nicidecum nu în bunurile a căror proprietar nu se afla. Ca remarcă, menționează că la scurt timp după comiterea presupusei contravenții, proprietarul de drept și de fapt al autovehiculului de model Mercedes-Benz 515 CDI înmatriculat în Portugalia a ridicat de la parcare specială mijlocul de transport menționat.

Dat fiind faptul că se află peste hotarele țării unde activează și nu a avut posibilitatea reală de a contesta respectivul proces- verbal, a solicitat repunerea în termenul de depunere a contestației.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 27.03.2017 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de repunere în termenul de depunere a contestației înaintată de Țenu Dinosie.

Contestația înaintată de Țenu Dionisie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr.445/2015 întocmit la 01.12.2015 și decizia agentului constator din aceeași dată, privind tragerea la răspundere

contravențională în baza art. 287 alin.(10) Cod contravențional a fost respinsă ca fiind depusă tardiv cu menținerea fără modificări a actului contestat.

Împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești (sediul Central) din 27.03.2017, recurs în termen a declarat persoana în privința căreia a fost întocmit procesul verbal și care a solicitat repunerea sa în termenul de declarare a recursului, cu emiterea unei soluții noi prin care să fie admis recursul, casată hotărârea judecătorei Hîncești nr. 5r- 157/2016 din 27.03.2017, cu transmiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La 20.11.2017, prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău recirsul înaintat de către Țenu Dionisie a fost respins ca nefondat cu menținerea hotărârii atacate.

La 02.11.2018 Țenu Dionisie a înaintat judecătoriei Hîncești (sediul Central) cerere de revizuire a procesului contravențional, în temeiul prevederilor art. 475 Codul contravențional, care la moment se află pe rol în instanța de judecată nominalizată.

Este absolut necesar a fi menționat faptul, că cererea de revizuire a procesului contravențional a fost înaintată de Țenu Dionisie și avocatul Sergiu Brînză, imediat după angajarea ultimului și descoperirea temeiului de drept, pentru înaintarea acesteia în interesele mandantului.

IV - EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

14.

Potrivit prevederilor art. 475 alin. (1) din Codul contravențional:

(1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult **6 luni din momentul apariției** unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).

Considerăm, că termenul de **“6 luni”** prevăzut de această normă legală pentru deschiderea procedurii de revizuire a procesului contravențional este unul insuficient pentru exercitarea efectivă a acestui drept.

Or, în coroborare cu sintagma **“din momentul apariției”** acest termen face imposibilă realizarea acestui institut de drept, transformându-l într-o noțiune declarativă și sterilă, privând persoana (justișiabilul) de dreptul la un proces echitabil.

Astfel, absolut evident aceste prevederi legale sunt contrare următoarelor deziderate ale Constituției:

Art. 1 alin. (3) (Statul Republica Moldova)

“Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.”

Art. 20 (Accesul liber la justiție)

“(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Art. 54 (Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți)

“(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Art. 4 (Drepturile și libertățile omului)

“(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.”

Art. 7 (Constituția, Lege Supremă)

“Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.”

Art. 16 (Egalitatea)

„(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Art. 21 (Prezumția nevinovăției)

“Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Art. 22 (Neretroactivitatea legii)

„Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos. De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decît cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos.”

Art. 26 alin. (1)-(2) (Dreptul la apărare)

“(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.”

Art. 115 alin. (1) (Instanțele judecătorești)

„Justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție, prin curțile de apel și prin judecătorii.”

Art. 119 (Folosirea căilor de atac)

“Împotriva hotărîrilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

În opinia noastră, conținutul art. 475 alin. (1) Codul contravențional este și unul discriminatoriu în raport cu prevederile legii procedural penale, în speță cu cele conținute în art. 458 și art. 459 ale Codului de procedură penală, cu care acesta are un grad vădit de similitudine.

Astfel potrivit prevederilor art. 458 Codul de procedură penală, (1) hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atît cu privire la latura penală, cît și cu privire la latura civilă.

(2) Dacă hotărîrea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.

(3) Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care:

1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei;

2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată;

3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia;

4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

(4) Dacă nu se poate da hotărâre din cauza că s-a împlinit termenul de prescripție a incriminării sau s-a declarat un act de amnistie sau din cauza că unele persoane au fost grațiate, precum și din cauza decesului învinuitului, circumstanțele prevăzute la alin.(3) pct.1)-3) se stabilesc printr-o cercetare efectuată potrivit prevederilor art.443 și 444.

Conform conținutului **art. 459 Codul de procedură penală**, (1) revizuirea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și revizuirea unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau pentru că celui condamnat trebuie aplicată legea privitoare la o infracțiune mai gravă, **se pot face** numai înăuntrul termenelor de prescripție a incriminării, stabilite în art.60 din Codul penal, și **cel mai târziu pînă la un an de la descoperirea** circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(3).

(2) Revizuirea în favoarea condamnatului a unei hotărâri de condamnare, în caz de descoperire a circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(4), nu este limitată de nici un termen.

(3) Decesul celui condamnat nu împiedică revizuirea procesului penal, în urma descoperirii circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(4), dacă este vorba de reabilitarea condamnatului.

Astfel deși cele două legi, la capitolul temeiurilor revizuirii procesului penal și a celui contravențional conțin o similitudine evidentă și fundamentală,

Codul de procedură penală este mai favorabil în ceea ce privește termenul permis pentru intervenire (un an).

Mai mult, la deschiderea procedurii de revizuire a procesului penal, pentru a anunța începutul curgerii termenului de un an, legislatorul operează sintagma „de la descoperirea” circumstanțelor prevăzute în art.458 alin.(3).

În atare situație, este absolut evident că șansele justițiabililor la deschiderea efectivă a procedurilor de revizuire a proceselor penale și celor contravenționale, pe temeuri similare (art. 458 alin. (3) pct. 2), 4) Codul de procedură penală și art. 475 alin. (1), (2) lit. b) și lit. c) Codul contravențional) sunt inechitabile cei de la urmă fiind cras discriminați prin conținutul normei legale, prin prisma termenului oferit pentru aceasta și momentul începutului curgerii acestuia.

Mai mult, nu este de neglijat și faptul, că Codul contravențional nu prevede posibilitatea repunerii în termenul pentru înaintarea cererii de revizuire a procesului contravențional, pentru careva motive plauzibile.

Astfel o asemenea conjunctură cum ar fi lipsa de cunoștințe juridice, neabonarea persoanei la Monitorul Oficial, neconsultarea de către aceasta a sit-ului oficial al Curții Constituționale, reduce la zero posibilitatea persoanei de-a face uz de drepturile sale, formal, stipulate de art. 475 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c) Codul contravențional.

Potrivit Dicționarului Explicativ al Limbii Române apariție - 1 Arătare (pe neașteptate).

Potrivit aceluiași dicționar descoperire - 1. acțiunea de a descoperi ce era necunoscut sau ascuns.

Suprapunând sensul celor două noțiuni, este absolut evident, că prevederile normei procedural penale oferă persoanei o reală întindere pentru a uza de dreptul de deschidere a procedurii de revizuire a procesului.

Norma contravențională, însă, este una care barează cras accesul la justiție al persoanei, curmând, în stadiu incipient, ideea posibilității înlăturării erorilor judiciare și triumfării actului de justiție.

Or, nu contează, cât de mult n-ar fi degradat situația de drept într-o speță aparte și cât de oportună și necesară n-ar fi revizuirea procesului

contravențional, cât de amplă și multiaspectuală n-ar fi cercetarea circumstanțelor, INSTANȚA DE JUDECATĂ VA FI PRESATĂ SĂ PRONUNȚE O SOLUȚIE CONFORMĂ DEZIDERATELOR ART. 477 alin. (1) pct. 1) lit. a) Codul contravențional.

O asemenea stare de lucruri privează apriori persoana de dreptul la un proces echitabil.

Aplicabilă în prezenta speță este și jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, care apreciază contravenția ca o faptă de natură penală indiferent de calificarea existentă în dreptul intern. Astfel, în cuprinsul Hotărârii CEDO din 21.02.1984 în cauza Ozturk vs Germania s-a statuat, că contravenția este o faptă de natură penală (infrațiunea), în sensul art. 6 din Convenție.

Deasemenea în cauza Tsonyo Tsonev vs Bulgaria CEDO a statuat, că procedura contravențională este similită unui proces penal.

Contrar celor expuse supra, însă, discrepanța dintre cele două norme legale este una absolut evidentă și fundamentală.

V – CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

15.

1. *Exercitarea controlului constituționalității sintagmei “6 luni din momentul apariției” conținute în art: 475 alin. (1) Codul contravențional, ce prevede:*

*“ (1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult **6 luni din momentul apariției** unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).”*

2. *Constatarea neconstituționalității sintagmei “6 luni din momentul apariției” conținute în art: 475 alin. (1) Codul contravențional, ce prevede:*

*“ (1) Procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult **6 luni din momentul apariției** unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2).”*

VI – DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII

16. Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării nu avem.

VII – LISTA DOCUMENTELOR

17.

1. Hotărârea, din 27.03.2017 a, judecătorei Hîncești

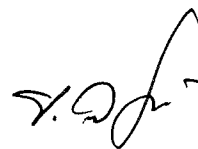
VIII – DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

18. Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: **Chișinău, Moldova**

Data: **19.03.2019**

Dionisie Țenu

Sergiu Brînză
Avocat

Î N C H E I E R E

26 aprilie 2019

mun. Hîncești

Judecătoria Hîncești sediul central, Republica Moldova

Instanța de judecată compusă din:

Președintele ședinței, Judecător

Grefier

Macar Mihail

Galbici Leonora

examinând în ședință de judecată publică cererea reprezentantului contravenientului (revizuiant) Dionisie Țenu, avocatul Brînză Sergiu privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională după cererea de revizuire a cauzei contravenționale nr.5r-157/16

C O N S T A T Ă :

În fapt, la 02 noiembrie 2018, Țenu Dionisie a depus cerere de revizuire a procesului contravențional pornit la data de 01.12.2015 de către Biroul Vamal Leușeni.

La data de 19.03.2019, prin intermediul secției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești, reprezentantul revizuiantului Țenu Dionisie, avocatul acestuia Brînză Sergiu, a înaintat o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate.

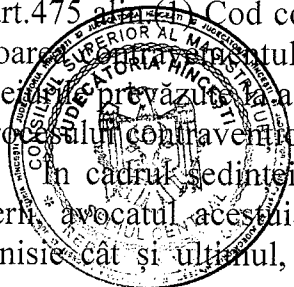
În motivarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, autorul sesizării a invocat faptul că la data de 01.12.2015, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr.445/2015 o agentului constatator din cadrul BV Leușeni, Țenu Dionisie a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute la art. 287 alin.(10) Codul contravențional, în legătură cu ce i-a fost aplicată amenda contravențională în mărime de 150 u.c., ceea ce constituie suma de 3000 lei. În temeiul prevederilor art.431 alin.(4/1) Codul contravențional și art. 106 alin.(2) Cod penal 29 perechi de încălțăminte în asortiment au fost supuse confiscării speciale, iar în temeiul art.431 alin. (4/2) Codul contravențional, s-a dispus încasarea contravalorii mijlocului de transport de model „Mercedes Benz 515 CDI” în mărime de 326094,72 lei înmatriculat în Portugalia.

La data de 23.12.2016 în Judecătoria Hîncești a parvenit contestația contravenientului Țenu Dionisie în propria cauză, declarată împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare contravențională din 01.12.2015 aplicată în baza procesului verbal cu privire la contravenție nr. 445/2015 întocmit de către agentul constatator al BV Leușeni -Gancear Oleg, cu privire la comiterea contravenției prevăzute art. 287 alin.(10) Codul contravențional.

Menționează autorul sesizării în cuprinsul cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate faptul că prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 27.03.2017 a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de repunere în termenul de depunere a contestației înaintată de Țenu Dionisei, contestația fiind respinsă ca depusă tardiv cu menținerea fără modificări a actului contestat, hotărârea fiind menținută prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 20.11.2017.

Consideră autorul sesizării că sintagma „6 luni din momentul apariției”, ce se conține în art.475 alin.(1) Cod contravențional, care prevede că procedura de revizuire se deschide în favoarea contravenientului în termen de cel mult 6 luni din momentul apariției unuia dintre temeiurile prevăzute la alin.(2) și care urmează a fi aplicate la soluționarea cererii de revizuire a procesului contravențional este neconstituțională.

În cadrul ședinței de examinare a ridicării excepției de neconstituționalitate autorul cererii, avocatul acestuia Brînză Sergiu ce acționează din numele contravenientului Țenu Dionisie, cât și ultimul, fiind înștiințați legal despre data și ora ședinței de judecată prin

semnătură privată, nu s-au prezentat. Având la cunoștință existența unui litigiu și examinarea lui părțile, trebuiau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorat de aceștia, ceea ce a generat examinarea cererii în lipsa acestora.

Reprezentantul agentului constatator Biroul vamal Leușeni, Oglinda Victor a solicitat respingerea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate motivându-și poziția prin faptul că Curtea Constituțională deja s-a expus la capitolul respectiv.

Audiind participanții la proces, examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și materialele cauzei contravenționale, analizând situația de față, prin raportare la dezideratele la care trebuie să răspundă ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța de judecată ajunge la următoarele concluzii.

În conformitate cu prevederile art.7 alin.(3) Cod de procedură penală dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.

Potrivit art.(135) alin.(1) lit.g) al Constituției, Curtea Constituțională: rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Prin hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 09.12.2015, în temeiul în temeiul articolelor 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, 25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit. d) din Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova.

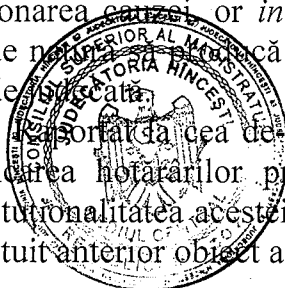
Punctul 107 din Hotărârea sus citată prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor în soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

Prin articolul 135 alin.(1) lit.a), Constituția Republicii Moldova abilitază Curtea Constituțională cu controlul constituționalității tuturor legilor adoptate de Parlament, fără a face nici o distincție între ele, prin urmare obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, prima condiție prevăzută de pct.82 din Hotărârea Curții Constituționale nr.2 fiind îndeplinită.

Autorul excepției de neconstituționalitate este reprezentantul revizuientului, prin urmare excepția este ridicată de subiectul abilitat cu acest drept, autorul sesizării prelevându-se de un mijloc de acces indirect la instanța de contencios constituțional prin intermediul instanței de judecată.

Examinând relevanța și pertinenta cererii de sesizare a Curții Constituționale instanța conchide ca norma a cărei constituționalitate se solicită a fi ridicată este esențială pentru soluționarea cauzei, or *in abstracto* decizia Curții Constituționale în soluționarea excepției este de natură să aibă un efect concret asupra conținutului hotărârii din procesul aflat în curs de judecată.

Prin urmare, întrucât prima condiție cumulativă de admisibilitate prevăzută de pct.82– verificarea notărilor pronunțate anterior de către Curtea Constituțională cu privire la constituționalitatea acestei dispoziții legale, instanța conchide că prevederile contestate nu au constituit anterior obiect al controlului constituționalității.

În acest sens instanța nu va admite poziția reprezentantului agentului constatator potrivit căreia Curtea Constituțională s-a expus la capitolul dat, or prin decizia de inadmisibilitate la care face referire agentul constatator Curtea Constituțională a lăsat fără examinare sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate din lipsa argumentării incidenței normelor constituționale invocate asupra prevederilor contestate, și a apreciat-o ca vădit nefondată, menționând că nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond, ceea ce nu echivalează cu existența unei hotărâri anterioare a Curții având ca obiect și temeuri prevederile contestate.

Astfel, instanța menționează că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82 din Hotărârea Curții Constituționale expuse supra.

Totodată instanța reține că punctul 81 din aceeași hotărâre prevede că potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Prin urmare, în speță, este evidentă aplicabilitatea paragrafului 81 din Hotărârea Curții Constituționale nr.2 din 09.02.2016 și anume suspendarea examinării cererii de revizuire până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu prevederile art.7,342 Cod de Procedură Penală, art.135 alin.(1) lit.a) Constituția Republicii Moldova, instanța de judecată

DISPUNE:

Cererea reprezentantului contravenientului (revizuiant) Țenu Dionisie, avocatul Sergiu Brînză privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în cauza contravențională după cererea de revizuire a cauzei contravenționale nr.5r-157/16, se admite.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității sintagmei „6 luni din momentul apariției” conținute în prevederilor art.475 alin.(1) Cod contravențional, cu suspendarea procedurii de revizuire.

Se remite Curții constituționale prezenta încheiere, sesizarea reprezentantului contravenientului (revizuiant) Țenu Dionisie, avocatul Sergiu Brînză, copia cererii de chemare în judecată, actele anexate și copia procesului verbal al ședinței de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

**Președintele ședinței,
Judecător**

/semnat/

Macar Mihail

Copia corespunde originalului

Judecător

Macar Mihail